

Матеріали

науково-практичної конференції
з міжнародною участю

“Симуляційна медицина погляд в майбутнє”

(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)

м. Чернівці
19 лютого 2021

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,

“МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ - ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ”

*(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)*

м. Чернівці

19 лютого 2021

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Головний редактор:

Бойчук Т. М. – в. о. ректора Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор.

Редакційна колегія:

Геруш І. В. – к.мед.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи.

Ходоровський В. М. - к.мед.н., доцент, начальник навчального відділу з сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення.

Смандич В. С. - к.мед.н., керівник навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, асистент кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб.

Хлуновська Л. Ю. - к.мед.н., асистент кафедри педіатрії та медичної генетики.

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю лікарів, науковців та молодих вчених, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

С 37 **Медична симуляція – погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України)** (для лікарів, науковців та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Чернівці, 19.02.2021 року: тези доп. / Чернівці: БДМУ. – 267 с.

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Буковинський державний медичний університет, 2021

зовнішнього та внутрішнього огляду вагітних жінок та жінок при пологах, вивчення стану плоду, динамічні зміни передлеглої голівки плоду, особливості розкриття маткового вічка шийки матки при пологах, методи родорозрішення шляхом накладання акушерських щипців, вакуум-екстракції плоду, вивчення біомеханізму пологів при головному передлежанні, розгинальних передлежаннях, надання акушерської допомоги при тазових передлежаннях плоду, екстракції плоду. Кожна група інтернів працює під керівництвом викладача, кожен інтерн демонструє своє оволодіння практичними навичками з цієї теми.

Оскільки інтернатура акушер-гінекологів триває 3 роки, то симуляційні навчання з оволодіння практичними навичками відбуваються щороку, і вже на кінцевому іспиті всі лікарі-інтерни складають екзамен в симуляційному центрі з оволодіння всіма практичними навичками. Лікарі-інтерни, які закінчили 3-річну інтернатуру на кафедрі акушерства та гінекології ФПО ТДНМУ ім. І. Я. Горбачевського, показують себе як підготовлені та самостійні лікарі в практичній медицині.

Висновки.

1. Симуляційне навчання на кафедрі акушерства та гінекології ФПО ТНМУ ім. І. Я. Горбачевського є невідокремленою частиною підготовки лікарів-інтернів в 3-річній інтернатурі.

2. Якість підготовки лікарів-інтернів після 3-річної інтернатури підтверджує необхідність і безумовну умову успіху підготовки лікарів-інтернів в стимуляційному центрі для практичної медицини.

3. Укріпленню матеріальної бази симуляційних центрів необхідно і надалі приділяти велику увагу для покращення якості підготовки лікарів-інтернів.

Список використаних джерел

1. Корда М. М. Шляхи імплементації Закону України «Про вищу освіту» в Тернопільському державному медичному університеті / М. М. Корда, А. Г. Шульгай, І. М. Кліщ // Медична освіта. – 2015. – № 2. – С. 34–39.
2. Сікорський П. Якість вищої освіти – основна вимога Болонського процесу / П. Сікорський // Освіта. – 2004. - №19. – С. 3
3. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід / В. В. Артьоменко, С. С. Семченко, О. С. Єгоренко Д. А. та ін. // Одеський медичний журнал. – 2015. – № 6. – С. 67–74.

ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА, ЯК ЕЛЕМЕНТ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ В НАВЧАЛЬНО-ТРЕНІНГОВОМУ ЦЕНТРІ СИМУЛЯЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Бойчук Т.М., Геруш І.В., Ходоровський В.М., Смандич В.С.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Навчання, як один із видів людської діяльності, складається з двох взаємопов'язаних процесів - викладання й учіння. Процес навчання ми засвоїли ще в школі, коли спочатку вивчали нову тему, розв'язували завдання, потім писали контрольну роботу і зрештою отримували оцінку. В дорослому віці ми навчаємося не менше: спочатку читаємо, потім практикуємо та очікуємо на результат. Методологією навчання в дорослому віці займається андрагогіка (грец. aner, andros - дорослий і ago - веду) - галузь

педагогічної науки, яка розкриває проблеми навчання, виховання й освіти дорослої людини протягом життя. У широкому значенні андрагогіку варто розуміти як науку особистісної самореалізації людини впродовж усього життєвого циклу.

Безперервний професійний розвиток (БПР) - це сучасний підхід до професійного вдосконалення лікаря. Замість формального навчання лікарі будуть постійно розвивати свої компетенції. Принцип безперервного навчання фахівців сфери охорони здоров'я давно є поширеною практикою в розвинутих країнах Європи, Америки та Азії, зокрема у Великій Британії, США, Польщі, Чехії, Швеції, Сінгапурі та інших. Для українських лікарів такий компонент почав діяти з 2019 р. Способи навчання різняться: медичний працівник має право отримувати формальну, неформальну та інформальну освіту.

Відповідно до Наказу «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» від 22.02.2019 № 446 (далі - Наказ № 446; Порядок № 446), було змінено порядок атестації лікарів.

Медичний працівник створює та веде особисте освітнє портфоліо, вносить туди результати безперервного професійного розвитку. Надалі роботодавець за місцем роботи засвідчує особисте освітнє портфоліо за період, за який обліковують бали.

В Наказі № 446 вжито терміни в таких значеннях:

- безперервний професійний розвиток фахівців у сфері охорони здоров'я - це безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців після здобуття ними вищої освіти у сфері охорони здоров'я та післядипломної освіти в інтернатурі, що дає змогу фахівцю підтримувати або поліпшувати стандарти професійної діяльності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я, який триває протягом усього періоду професійної діяльності. Він включає участь у процесі формальної, неформальної та інформальної освіти у сфері охорони здоров'я;

- неформальна освіта у сфері охорони здоров'я (далі - неформальна освіта) - діяльність із підвищення власних знань та вмінь, яка провадиться за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

- інформальна освіта (самоосвіта) у сфері охорони здоров'я (далі - інформальна освіта) - самоорганізоване здобуття фахівцями у сфері охорони здоров'я професійних компетентностей під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю.

Інформальна освіта є обов'язковою складовою БПР і полягає в постійному підвищенні професійної компетентності та безперервному вдосконаленні професійних знань та вмінь. До її основних форм належать: участь у фахових нарадах, семінарах, науково-практичних конференціях, симпозіумах, з'їздах, виставках, симуляційних тренінгах, майстер-класах, курсах з оволодіння практичними навичками, стажування в клініках інших країн, дистанційне навчання, зокрема електронне, через фахові інтернет-ресурси.

Організаторами заходів інформальної освіти, за які нараховуються бали безперервного професійного розвитку, можуть бути:

- МОЗ України;
- Національна академія медичних наук; МОЗ АР Крим;
- структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій;
- заклади вищої освіти та заклади післядипломної освіти;

- професійні асоціації та спілки;
- громадські організації, міжнародні організації, їх представництва в Україні;
- міжнародні професійні асоціації;
- українські установи та організації, акредитовані міжнародними асоціаціями в галузі безперервної медичної освіти, тощо. Вимоги до таких заходів та критерії для віднесення їх до заходів інформальної освіти затверджуються МОЗ України;
- особисте освітнє портфоліо - сукупність задокументованих відомостей щодо персональних досягнень, проходження періодів підвищення кваліфікації, неформальної та інформальної освіти фахівців у сфері охорони здоров'я в процесі БПР;
- бал безперервного професійного розвитку - одиниця вимірювання навчального навантаження здобувача освіти. За проходження БПР нараховуються бали безперервного професійного розвитку, які підлягають обліку, що ведеться працівником (шляхом створення та ведення особистого освітнього портфоліо) та роботодавцем. Бали БПР, які здобувач освіти отримав протягом безперервного професійного розвитку, підлягають щорічній перевірці органом, при якому утворено відповідну атестаційну комісію, на відповідність порядку та критеріям нарахування балів БПР, які встановлюються МОЗ України. Кількість балів за різні форми інформальної освіти в процесі БПР визначається і затверджується цією інституцією та використовується здобувачами освіти для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

З метою розвитку інформальної освіти Департаментом охорони здоров'я Чернівецької обласної державної адміністрації було запропоновано керівництву БДМУ організувати навчальні тренінги на базі навчально-тренінгового центру симуляційної медицини. Навчання лікарів та медичних сестер саме приймальних відділень. Адже з цією метою можна було б відразу покращити навички надання долікарської допомоги на приймальних відділеннях медичних закладів Чернівецької області та створити інформаційну кампанію щодо тренінгових занять. За період грудня 2020 р. та січня 2021 р. було проведено тренінги для 115 медичних працівників, що дало можливість кожному отримати 15 балів до особистого портфоліо безперервного професійного розвитку.

Підвищення кваліфікації або професійний розвиток лікарів нині мають бути безперервними у часі. Удосконалення безперервного професійного розвитку за світовими стандартами, що є одним із чинників євроінтеграції української медичної освіти у світовий медичний простір, буде залежати від вивчення та використання досвіду країн зі стабільною високоефективною безперервною системою професійної підготовки та освіти медичних працівників з урахуванням національних особливостей. Навчально-тренінговий центр симуляційної медицини Буковинського державного медичного університету відповідає вимогам часу та запиту медичної спільноти Буковини.

Список використаних джерел

1. Наказ МОЗ України від 22.02.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів».
2. Андрух В.С., Андрух В.Н., Слободян М.В. Сучасні аспекти безперервного професійного розвитку лікарів у сфері охорони здоров'я України. Практикуючий лікар, том 8, №2, 2019. с.5-8
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я».

4. Устінов О.В. Безперервне навчання медиків: опубліковано постанову Уряду // Видавництво «Моріон» <https://www.umj.com.ua/article/124434/bezperervne-navchannya-medikiv-opublikovanopostanovu-uryadu>

РОЛЬ «ВІДДІЛЕННЯ СТАНДАРТИЗОВАНОГО ПАЦІЄНТА» В НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ-ЛІКАРІВ

**Бойчук Т.М., Геруш І.В., Ходоровський В.М., Смандич В.С. Лучик Є.Р.,
Сокорська В.О., Райда В.В.**

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Вітчизняна система навчання лікарів, яка існує зараз, стала на шлях модернізації. Йде стрімке реформування застарілих методів навчання та впровадження інноваційних технологій, які дають змогу підвищити якість професійної підготовки майбутніх лікарів відповідно до світових і загальноєвропейських стандартів, що дає змогу збільшити конкурентоспроможність медичної освіти і медицини в цілому. Одним із прикладів такої модернізації є симуляційна медицина.

В умовах стрімкого розвитку симуляційного навчання постійно з'являються нові можливості для здобуття нових та вдосконалення вже набутих професійних навичок. Відділення стандартизованого пацієнта (надалі ВСП) є новітньою та удосконаленою методикою навчання майбутніх лікарів.

На базі Навчально-тренінгового центру симуляційної медицини БДМУ ВСП допомагає студентам удосконалити свої навички щодо діагностики та обстеження пацієнта. Для цього використовується методика гібридних симуляцій, а також відтворення симуляційних сценаріїв із використанням високотехнологічного обладнання та манекенів.

Серед навичок, які можуть здобути та вдосконалити студенти можна виокремити:

- навчання методам гінекологічного обстеження (ерозія шийки матки, поліп шийки матки, запалена кіста, гострий гнійний цервіцит, плоско клітинний рак шийки матки, кіста яєчника, підслизова міома);
- відпрацювання навичок з акушерства (пальпація плоду, нормальні пологи, кесарів розтин, зовнішній акушерський поворот, випадіння пуповини, щипцеві або вакуумні пологи);
- відпрацювання навичок медичних маніпуляцій (інкубація дихальних шляхів, введення ліків через ендотрахеальну трубку, маніпуляції зі стомами, практика серцево-легеневої реанімації, відпрацювання внутрішньовенних / внутрішньом'язових / підшкірних ін'єкцій);
- навчання обстеженню молочних залоз (інвазивна пухлина, пухлина середньої щільності, тверда пухлина, вузол м'який, апельсинова корка, втягнутий сосок);
- відпрацювання навичок з дерматологічного обстеження (виявлення та діагностика захворювань шкіри за допомогою лампи Вуда);
- відпрацювання навичок з оториноларингології;
- УЗД органів черевної порожнини та заочеревенного простору;
- спірометрія та спірографія;
- збір анамнезу та його оцінка;
- формування кінцевого діагнозу;